

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ל מרטון ד"ר א. מ. ראשון: ד"ר א. מ. ראשון

4 SEKEL (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981 NOVEMBER 30., HÉTFŐ 10.147. sz.

Minisztertanács a kórtéremben

Izrael elfogadta Haig javaslatát az európai államok részvétele ügyében

Sáron Amerikába repült — A stratégiai együttműködésről szóló határozatot több miniszter ellenezte — Jeruzsálem módosításokat követel a közös nyilatkozat szövegében

Izrael kormányainak történetében tegnap első alkalommal rendeztek hivatalos, teljes összetételű minisztertanácsot kórtéremben. A precedens nélküli minisztertanács az éjn-keremi Hadassza-kórház 8. emeletén, Begin miniszterelnök kórházi ágya körül folyt le, s annak legfontosabb határozata az volt, hogy Izrael ma, hétfőn pozitív választ ad Alexander Haig amerikai külügyminiszter kérésére, hogy a két állam bocsásson ki közös nyilatkozatot az európai államoknak a szinái ellenőrző haderőben való részvétele ügyében.

Izrael azonban bizonyos módosításokat követel a szövegben és többek között törölni akarja a közös nyilatkozat bevezető részét, amely a két állam köszönetét fejezi ki a szóbanforgó európai országoknak. Ugyancsak törölni akarja Izrael a szövegből azt a cikkelyt, amely kinyilvánítja, hogy a haderőben résztvevő államok magukévá teszik a BT-242 és 338 számú határozatát. Izrael csak azokat a cikkelyeket hajlandó jóváhagyni, melyek leszögezik, hogy az európai államok részvétele a camp-davidi egyezmények alapján történik.

Ugyancsak tárgyalta a minisztertanács a két állam közötti stratégiai együttműködés kapcsolatos közös nyilatkozat, valamint Ariel Sáron hadügyminiszter amerikai utazása kérdésében. Végül elhatározták, hogy

Sáron azonnal Washingtonba utazik és hogy a stratégiai együttműködés kapcsolatos kommunikációt „idővel tartalommal töltik majd meg”.

Kiszivárgott hírek szerint az ezzel kapcsolatos vita során több miniszter szembehelyezkedett Begin miniszterelnök álláspontjával és

a határozatot végül csak Begin személyes nyomása eredményeként hozták.

Zvulun Hammel közoktatásiügyi miniszter kifejezetten követelte, vegyék fel a jegyzőkönyvbe, hogy élesen ellenzi a stratégiai együttműködés jelenlegi formájában való aláírását. Több miniszter igen kemény szavakkal bírálta, hogy csak az utolsó pillanatban osztották ki közöttük a tervezett megállapodás szövegét, s így nem adtak nekik időt és módot arra, hogy alaposan áttanulmányozzák azt. Végül úgy határoztak, hogy ebben az ügyben

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma enyhén felhős, a tegnapiánál deresebb és melegebb lesz az idő. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem, Cfat 6—13, Tel Aviv, Haifa, Ludd 10—18, Afula, 8—18, Tibériás 11—20, Beér Sáva 9—18, Ejlát 14—24 fok.

ma külön minisztertanács keretében tárgyalnak, Begin távollétében és Ehrlich helyettes miniszterelnök elnöke alatt.

Többek között Aridor és Modái miniszterek is elleneztek Sáron

Philip Chábib Beirutba érkezett

SZIRIABA, SAUDIABA ÉS IZRAELBE IS ELLÁTOGAT

Beirut (Reuter). - Philip Chábib amerikai diplomata, Reagan elnök „béke-kiküldöttje”, tegnap délután Libanonba érkezett. A Svájcban tartózkodó Szárkisz elnök távollétében a kiküldött a libanoni miniszterelnökkel, hadügyminiszterrel és a parlament elnökével fog tárgyalni, majd Izraelbe folytatja útját. Innen valószínűleg visszatér Libanonba, mielőtt Szíriába és Szaudiába látogatna.

Maga Chábib csak annyit volt hajlandó mondani a beiruti repülőtéren, hogy „libanoni és más” politikussal készült tárgyalni közelkeleti tartózkodása idején, de nem hajlandó részletezni,

Összeszedték a kigyulladt lőszerraktár aknáit

MINTEGY 100 PANASZ ANYAGI KÁROK ÜGYEBEN

Haifa (ITM). - A katonai és polgári hatóságok folytatják a vizsgálatot a kirját-chájimi katonai lőszerraktárban keletkezett tűz ügyében, amelyet a jelek szerint egy kigyulladt füstbomba okozott. Az elsődleges vizsgálat megállapította, hogy a lőszert szortírozó katonák kézi oltókészülékkel próbálták eloltani a tüzet, de a kezük ügyében levő két oltókészülék nem működött.

A hadsereg és a rendőrség tűz szereszei a katonai tábor környékén mintegy 140 fel nem robbant aknát, lövedéket és kézigranátót szedtek össze, mintegy két kilométeres rádiuszban.

Az ITM hírügynökség haifai tudósítójának jelentése szerint eddig több mint 100 panaszt tettek a rendőrségen, a tűz és a robbanások következtében elő-

utazását, míg Sámir támogatta azt, de kifogásolta, hogy a közös nyilatkozat megfogalmazásában túl sokszor fordul elő az a kitétel, hogy a stratégiai együttműködés a Szovjetunió részéről fenyegető veszély ellen irányul.

Dr. Burg és Hammer miniszterek a minisztertanácsban is súlyosan kifogásolták, hogy a külügyminiszter nyílt szombatszöveget követett el legutóbbi amerikai utazásával.

Ariel Sáron hadügyminiszter izraeli időszámítás szerint ma hajnalban érkezik az amerikai fővárosba.

„hogy kit ért „mások” alatt. Politikai hírmagyarázók szerint Chábib Reagan elnök egyenes utasítására jött ismét a Közelkeletre, hogy levezesse a szíriai rakéták Dél-Libanonban történő elhelyezése nyomán keletkezett feszültséget.

Mint emlékeztet, Szíria nemrégiben kinyilvánította, hogy nem lesz hajlandó kivonni rakétáit Dél-Libanonból, illetve az ország keleti részén végighúzó völgy-katlanból.

A megfigyelők okozati összefüggésbe hozzák Chábib jelenlegi látogatását a Fezben múlt héten megrendezett arab csúcserkezlet kudarcával is.

állott anyagi károk ügyében. Ezek a károk, becslés szerint, néhány millió sekelle rugnak és a hadügyminisztérium becsei már kiérkeztek a helyszínre, hogy felbecsüljék a károkat és megállapítsák a károkozó sultakkal.

A biztonsági hatóságok még néhány napig folytatják a környék átfésülését, további aknák és gránátok után kutatva. Ennek érdekében a rendőrség időnként lezár különböző útrészleteket, hogy lehetővé tegye azok zavartalan átfésülését.

A robbanás miatt szombaton elmaradt a Hápóel Haifa és Hápóel Ludd labdarúgó csapatainak mérkőzése, amelyet a kirját-chájimi stadionban kellett volna lebonyolítani az Országos Liga keretében.

Pokolgép robbant Damaszkuszban = 64 halott, 135 sebesült

A terrorcselekményt a „Libanon felszab adításáért az idegenektől”

nevű szervezet követte el

DAMASZKUSZ (UPI, Reuter). - A szíriai főváros központjában, az országos sorozóhivatal mellett, tegnap felrobbant egy pokolgépes autó, A hatalmas detonáció következtében legalább 100 ember meghalt, sokan pedig megsebesültek. A robbanás következtében részben összedőlt az ötemeletes kaszárnya.

Egy szemtanu elmondotta az újságíróknak, hogy a délelőtti órákban egy magánautó áttörte a kaszárnya bejárata melletti sorompót, miközben utasai a szélrózsa minden irányába lövöldöztek. Néhány másodperccel ezután történt a robbanás.

Damaszkuszi polgárok egyhangzó véleménye szerint ez volt a legnagyobb mérvű terrorcselekmény, amelyet bármikor is elkövettek a szíriai fővárosban.

Más szemtanuk elbeszélése szerint a robbanás igen súlyos károkat okozott három, a közelben várakozó és utasokkal telt autóbusszban. A füst és a tűz miatt azonban nem lehetett azonnal megközelíteni az autóbuszokat. Néhány közeli üzlet is teljes egészében a lángok martalékává vált.

Egy kormányzóvivő szavai szerint a pokolgépes autó a kaszárnya kívül, de annak közvetlen közelében parkolt. Hozzáfűzte, hogy a robbanás igen sűrűn lakott városnegyedben történt és annak áldozatai között több kisgyermek volt, akik a szomszédos óvodában tartózkodtak.

A hadsereg és a rendőrség a robbanás után azonnal lezárta a környéket, többek között abból a célból, hogy megakadályozza külföldi lapudósítók belépését a robbanás színhelyére. Szemtanuk elbeszélése szerint a számos ambulanson kívül 4 helikopter is részt vett a mentési munkálatokban. Ugyanakkor több tüzoltókosci órákon át tartó megfeszített munkával próbálta megakadályozni a lángok továbbterjedését.

Szíriai kormánytisztviselők az

esetet „katasztrófának” minősítették és emlékeztettek, hogy néhány hónappal ezelőtt már volt hasonló, de valamivel kisebb méretű terrorcselekmény a szíriai légihaderő parancsnoksága mellett. A robbanásnak akkor is több tucatnyi halálos áldozata volt.

Beirutban a „Libanon felszab adításáért az idegenektől” nevű új földalatti szervezet közölte, hogy tagjai hajtották végre a terrorcselekményt Damaszkuszban. Ez a szervezet az utóbbi hónapokban több hasonló támadást intézett a szíriaiak és a terroristák ellen a libanoni fővárosban. A szervezet telefonon közölte a külföldi hírügynökségek beiruti munkatársaival, hogy a robbanás elkövetői a végrehajtás után „sikeresen elmenekültek”.

Nyugati és arab diplomaták rámutattak, hogy ez volt a negyedik robbantás Damaszkuszban augusztus óta.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a robbanás 64 halálos áldozatot követelt, a sebesültek száma 135 volt.

PERESZ PÁRIZSBAN :

«Ha én volnék a miniszterelnök - komoly területi engedményeket tennék»

A Munkapárt főtitkára szerint kiábrándító Anglia magatartása a szinái nemzetközi haderő ügyében

Simon Peresz, a Munkapárt főtitkára a hétvégén Párizsban tartott előadásában azt mondta többek között, hogy ha ő, illetve a Munkapárt lett volna uralkodó, akkor komoly területi engedményeket volna hajlandó tenni a béke érdekében, mind a nyugati partvidéken, mind pedig a gázai övezetben. Ugyanakkor meghívta Jordániát és Szaudiát, hogy vegyenek részt a béke elérését célzó erőfeszítésekben.

A Munkapárt elnöke a hétvégen 24 órát töltött Párizsban, új könyve francia fordításának megjelenése alkalmából. Ott-tartózkodása idején alkalmá volt találkozni Pierre Mendes-France volt francia miniszterelnökkel, akivel a palesztinai problémáról folytatott eszmecsere.

Az általa egybehívott sajtótájékoztató Peresz azt mondta, hogy elvileg támogatja a nyugat-

ista párt Izrael-barát tagjainak köre előtt beszélt, hangsúlyozta, hogy a szinái ellenőrző haderő elsőszámú feladata és értelme a hajózási szabadság biztosítása a Tírán-szorosban, annál is inkább, mert ebben az ügyben már három ízben tört ki fegyveres konfliktus Izrael és az arabok között. Anglia azonban nyilatkozatában

európai államok részvételét a szinái nemzetközi haderőben, de semmiképpen sem érthet egyet a Közösség tagállamainak ebben a kérdésben kiadott nyilatkozatával.

A Szinájban felállított nemzetközi ellenőrző haderő képezte a központi témát Peresz előadásában, amelyet Londonban tartott franciaországi látogatásának befejezése után. Peresz, aki a labur-

PERESZ Egyértelmű bírálat

leszögezte, hogy azért akarja katonáit a Szinájba küldeni, hogy „örizzék a békét a sivatagban” — ami, Peresz véleménye szerint, rendkívül kiábrándító magatartás öfelsege kormánya részéről.

TUNTETÉS

A TEMETŐ ELLEN

A tel-avivi Rámát Áviv Gimnel negyed lakosai tegnap nagyszabású tüntetést rendeztek lakónegyedükben, a terv ellen, hogy temetőt létesítsenek a negyeddel szomszédos földdarabon, amely a Chevrá Kádísá tulajdonában van. A tüntetésen megjelent Slomo Láhát polgármester és a városi tanács több tagja is.

MESEL :

«Aridor minden idők legkellemetlenebb pénzügyminisztere»

Jeruchám Mesel, a Hisztdrut főtitkára szombaton Sfájim kibucban, a munkástanácsai titkárok országos értekezletén súlyos szavakkal bírálta Joram Aridor pénzügyminisztert és többek között azt a megállapítást tette, hogy Aridor minden idők legkellemetlenebb pénzügyminisztere mind társadalmi, mind gazdasági, mind pedig politikai síkon.

A főtitkár az ország gazdasági helyzetét és legújabb fejleményeit elemezve tette ezt a megállapítást. Bírálta azt is, hogy nemcsak Aridor, de más miniszterek is szüntelenül és illetéktelenül beavatkoznak munkaügyi problémákba. Hangsúlyozta, hogy a Hisztdrut semmiképpen sem tűrheti ezt a helyzetet és a jövőben nem teszi le-

**CEAUSESCU
ATOMMENTES
EUROPAT AKAR**

Ceausescu román államelnök, egyben a Kommunista Párt főtit-

kára parlamenti beszédet mondott, amelyben felszólítást intézett Brezsnyevhez és Reaganhoz a nukleáris fegyverkezés beszüntetése érdekében. „A két nagyhatalom vezérének meg kell egyeznie ebben és az első lépés a nukleáris fegyverek leszerelése Európában” — mondotta.

A román diplomácia nemzetközi akciót kezd a Ceausescu beszédében foglaltak realizálása érdekében.

**Moszkvában
letartóztatták az egyik
alijja-aktivistát**

A szovjet hatóságok a hét végén letartóztatták Morisz Csernoblinskit, aki az utóbbi időben az egyik legbátrabb alijja-aktivista volt.

Csernoblinskit a Krasznogroszki börtönbe szállították. Ez a börtön Moszkva közelében van és arról neveztes, hogy rendkívül kemény feltételek között tartják ott a foglyokat.

Nines hír arról, hogy mi az oka a letartóztatásnak, de más alijja-aktivisták azt mondták nyugati újságíróknak, hogy Csernoblinski a tavasszal „jóm háca-mat”-innepséget rendezett és másokat is rávett, hogy emelkedett hangulatban emlékezzenek meg Izráel függetlenségének napjáról.

**Gád Jákobi
polgármester-jelölt
lesz Tel-Avivban?**

A Munkapárton belül már megkezdtek a következő helyhatósági választás előkészületeit. A legfontosabb kérdés, hogy ki lesz a párt jelöltje a tel-avivi polgármesteri tisztségre.

Vezető körök állítólag szívesen vennék, ha a párt Gád Jákobi volt közlekedésügyi minisztert jelölné.

Mint emlékeztet, a legutóbbi választáson Asen Ben-Nátán volt bonni nagykövét állt a Munkapárt, illetve a Máárách-lista élén, de Slomo Láhát népszerűbbnek mutatkozott. Most azt reméli a Munkapárt, hogy Gád Jákobi visszaszerzi Tel-Avivot a munkásmozgalomnak.

HABIMA

Tel Aviv, november 30, hétfő
AZ ANARCHISTA

A kisteremben
A MUHELY

**Felháborodás vallásos körökben
MIÉRT UTAZOTT SÁMIR**

KÜLÜGYMINISZTER SZOMBATON?

Amikor a rádió a szombat ki-menetelkor közölte, hogy Jichák Sámir külügyminiszter két órán belül hazaérkezik a luddi repülőterre, Pórus Kneszet-képviselő, az Águdát Jiszráel egyik vezető személyisége levelet írt Sámirnak és kifejezte tiltakozását.

Tegnap más vallásos körök is tiltakoztak azért, hogy a külügyminiszter megszegte a szombatot, noha várható volna a visszatéréssel. A Vallásos Nemzeti Párt vezetői szintén állást foglaltak az utazással szemben, azt állítva, hogy semmi nem tette indokoltá, miért jött haza Sámir lóhalálban az Egyesült Államokból.

A külügyminiszter — mint jelentettük — Haig külügyminiszter meghívása alapján egyetlen napot töltött Washingtonban és annak során hét és fél órán át tárgyalt amerikai kollégájával.

Megbeszélései végeztével azonnal elhagyta az Egyesült Államokat és London érintésével hazautazott, mert személyesen akart referálni a vasárnapi minisztertanácsban amerikai útjának eredményéről.

A vallásos tábor vezetői nem fogadják el ezt a magyarázatot. Érvelésük lényege a következő: Jichák Sámir nem magánember. Amikor hivatalos küldetésben utazik és szombaton repülőgépre száll, ezzel inzultálja az ország hagyományhű lakosságát. Annál is inkább így van ez, mert a koalíció, amelynek vezető tagja, a vallásos tábor — tehát a VNP

**JÓ HANGULAT
GENFEN**

Ma kezdődik Genfben az amerikai-szovjet leszerelési tárgyalás, amelynek középpontjában a középhatoszugarú atomfejlesztés rakéták jövője áll.

Ugy tűnik, a legutóbbi napokban javult valamit a két nagyhatalom közötti kapcsolat, ez derül ki mind az amerikai, mind a szovjet küldöttség vezetőjének nyilatkozatából.

Az amerikai delegátus újságírók előtt ezt mondta:

— Építő szemlében akarunk tanácskozni.

A szovjet válasznyilatkozat hasonlóan konstruktív volt: — Reméljük, hogy a genfi értekezleten nagy lépést teszünk előre a nukleáris fegyverkezés korlátozása érdekében.

A nemzetközi sajtó képviselői megkülönböztetett érdeklődéssel kísérik a ma kezdődő genfi tárgyalást.

**TOLVAJ
BANKTISZTIVISELŐ**

A rendőrség őrizetbe vette Siegmund Rappaport banktisztviselőt, a Bank Leumi rison-lecioni fiókjáratának vezető munkatársát, akit azzal gyanúsítanak, hogy lopott.

A bűncselekmény elkövetésére a múlt héten tartott pénztár-ellenőrzés derített fényt. Rappaport nemlétező nevekre utalt ki, illetve vett fel nagyobb összegeket. A bíróság négy napos letartóztatási végést bocsátott ki az ügyben.

SÁMIR
Szükséges szombatszégés
és az Águdát Jiszráel — bizalmát is élvezi.

A külügyminiszter ezzel szemben így érvelt:

— Az ügy, amely tisztázandó, nem türt halasztást, Azért utaztam haza, hogy a kormány már vasárnap dönthesse az amerikaiakkal való kapcsolataink ügyében.

Végül hozzáfűzte Jichák Sámir: — Minden terv szerint történt. Én előre tudtam, mikor érkezem és megbeszéltem a dolgot Beginnel. A miniszterelnök hozzájárult a szombati utazásomhoz.

A felháborodás nagy, de úgy tűnik, mégsem lesz kormányváltás Sámir szombati utazása miatt.

PILLANATFELVETEL

IRODALMI TÖRTÉNET

Meglátogattam egy író, akitől készülő könyvről szerettem volna interjút kérni. Őszintén szólva túl régen készült a könyv, már egy évvel ezelőtt is beszélgettünk róla. Az író sok egyből is foglalkozik, nem tudott még időt szakítani arra, hogy befejezze a készülő művet.

Beszélgésünk közben vigjátéki helyzet alakult ki. Csengették, s megerkezett a nyomdász. Tárgyalni jött az íróval. Mielőtt erre sor került volna, csengett a telefon is, az író hosszú beszélgetésbe merült. Közben én a nyomdászt faggattam:

— Mondja uram, maga csak abban az esetben tud könyvet produkálni, ha az író előre leszállítja a kéziratot?

— Ön hogy gondolja? — kérdezte óvatosan.

— Roppant egyszerű. Ön megcsinálja a könyvet és ha kész, majd kap kéziratot is az írótól. Rendben?

— Rendben. Nálam ez is megy. A kézirat jöhet utólag is. Csak a pénzt kapjam meg előre...

(tótkomlóssy)

Száchárov professzor halálos beteg

Andrej Száchárov professzor, a világhírű Nobel-díjas tudós a szovjet polgárjogi aktivisták vezére halálos beteg. Ez derül ki abból a levélből, amelyet barátai intéztek a Szovjetunió Legfelső Tanács elnökéhez. Azt kérték, engedélyezze Száchárov visszatérését Moszkvába.

A tudós és felesége a Volgamenti Gorkijban, az egykori Nizsnij Novgorodban él száműze-

tásban és már több, mint egy hete éhségsztrájkol. Mint megírjuk, azért kezdett éhségsztrájkot feleségével, mert lányukat nem engedik kivándorolni férjéhez az Egyesült Államokba.

Száchárov súlyos szivbeteg. Az érdeklődők megfogalmazott levelet 16 jelentős szovjet értelmiségi írta alá és annak másolatát eljuttatták a külföldi sajtó Moszkvában működő képviselőihez is.

**KOZLEKEDESI
ZAVAROK
TEL-AVIVBAN**

A szombatról vasárnapra virradó éjszakai esőzések következtében tegnap, a reggeli órákban súlyos közlekedési zavarok voltak Tel-Avivban. Ennek legfőbb oka, hogy néhány villanyrendőrnem működött.

Később javult az időjárás és a közlekedési zavarok megszűntek.

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELMÉBE!
1981 szeptember 1-től
1 havi előfizetés
az UJ KELETRE
112.50 sekel
értékűtöbbszámúval

az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatal

**TÜNTETÉS
LISSZABONBAN**

Ötszáz portugál diák — elemisták, középiskolások és egyetemisták — nagyszabású tüntetéséről érkezett hír Lisszabonból. Azért tüntettek, hogy Európából tünjenek el a nukleáris fegyverek.

Szövegük kijelentette: — Követeljük, hogy a portugál kormány lépjen fel a nukleáris fegyverekkel való fenyegetésekkel szemben.

**Spanyol
miniszterhelyettes
érkezett Izráelbe**

A tel-avivi Hilton hotelben megnyílt az ingatlanforgalom elvi kérdéseivel foglalkozó értekezlet.

A delegátusok között van a spanyol kormány egyik miniszterhelyettesi rangban lévő tagja is. Összesen 40 ország képviselteti magát a nagyjelentőségű találkozó.

RÖVID HIREK

● Joszi Szárid Kneszet-képviselőt a múlt hét végén kórházba szállították szívpanaszokkal. A tel-avivi Ichilov-kórház intenzív osztályán kezelik.

● Tegnap ismét zavarok voltak a légi közlekedés terén, ugyanis az üzemanyag-ellátó vállalat dolgozói sztrájkba léptek Luddon.

● Speizer, Kneszet-képviselő hívei azt ígérték, hogy nem szereznek akciót a Munkapárton belül, annak ellenére, hogy Speizer elvesztette az erőpróbát Bár-Lévvel szemben, akit újra választottak a Munkapárt főtitkárává. Az ígéret ellenére tegnap Speizer hívei összeültek és megbeszélést tartottak.

● Megürit a televízió vezető műsorszerkesztői tisztsége, amelyre hárman pályáznak: Avital Moszinszon, Jáir Aloni és Joszi Cemách közül választják ki a legrátermettebb jelöltet.

● Árje Náor, a kormány titkára, Nyugat-Németországba utazott ügyvédje társaságában és pénteken vallomást tesz a bonni bíróság előtt abban a rágalmaszasi perben, amelyet Ráánán Lurie indított a Die Welt című hetilap ellen. Valójában egy rágalmaszasi ügyről van szó, amelynek Árje Náor az anyja. Lurie azt állítja, hogy Náor két évvel ezelőtt exkluzív információkat ígért neki a kormány tevékenységével kapcsolatban, ha elintézi, hogy később, amikor távozik maas funkcióiból, a Die Welt izráeli levelezőjévé foglalkoztatja. Árje Náor eredetileg újságíró volt, mielőtt a kormány titkára lett.

● Simon Peresz Kneszet-képviselő, a Munkapárt vezére, befejezte párizsi magánlátogatását és Londonba folytatja útját.

● Az adóhivatal eredményes akcióit folytatótt a legutóbbi napokban Judeában és Somronban, ahol egyes vállalkozók jövedelmükhez képest aránytalanul kevés adót fizettek. Az akció során több orvost és ügyvédet vettek őrizetbe, mert nem fizettek értékadó- adót.

● A dimonai „héber négerék” kitoloncolását szorgalmazó közéleti bizottság tagjai tüntetést rendeztek a tel-avivi Hilton hotel előtt, az ellen tiltakozva, hogy a hotel bárjában fellép a „héber négerék” tánc és énekkvartéte.

● Jeruzsálemben, a Tálpiot-nyegyedben tűz keletkezett egy lakásban, amelynek tulajdonosa, Jechezkiel Jozsef (70) bennégett.

● A katonai rendőrség sőcsemit közönyvtárakban 16 Izráellel ellenséges tartalmú könyvet kobozott el és a könyvtárak vezetői ellen eljárást indult.

● Naharián rövidesen megkezdik az óvóhelyek építését a város iskoláiban és óvodáiban. Tegnap közléstették a pályázatot az építőmunkára. Efrájim Sávir polgármester közölte, hogy megállapodtak ezzel kapcsolatban a HÁGÁ helyi parancsnokságával.

● A rendőrség letartóztatta a hadsereg egyik polgári alkalmazottját annak az alapos gyanúja miatt, hogy üzemanyagot lopott az egyik katonai taktárból. Menáchem Ábu (45) a letartóztatott neve, — hétgyermekes családdal.

● Őrizetbe vették Dávid Gált, a

„Réim” házasságközvetítő iroda tulajdonosát, aki az elmúlt fél esztendő során 3.2 millió sekelet kereset, de nem fizetett a jövedelmének megfelelő adót. A bíróság elrendelte, hogy hét napig előzetes letartóztatásban maradjon a gyanúsított. Az általa vezetett házasságközvetítő intézet klub-szerűen működött. A tagsági 1000—7000 sekel volt egy évre, ezen kívül kikötötte, hogy házasság esetén 350—350 dollárt kap a véglegénytől és a menyasszonytól is.

● Az Egged közlekedési kooperatíva igazgatósága elhatározta, hogy lemondja a már meghirdetett autóbussz-sztrájkot.

● Meghalt Avráhám Zábárszki, aki évtizedeken át a hisztériai gazdasági szektor egyik vezető személyisége, a többi között a Bank Hapodim igazgatótanácsának tagja volt. 84 éves volt. Tegnap nagy részvét mellett eltemették.

● Jigael Jadin professzor, a miniszterelnök volt helyettese, aki politikai pályafutásának utolsó szakaszában összekülömbözött Slomo Goren országos főrabbi-val, a tel-avivi mérnökök klubjában beszédet mondott és rendkívül éles támadást intézett az áskendő országos főrabbi ellen, akit hazugsággal vádolt. A professzor szerint Goren főrabbi tudatosan nem mondott igazat, amikor állást foglalt a Bár-Kochba harcok földi maradványai ügyében.

● Péntekről szombatra virradó éjjel nagyszabású razzia történt a rendőrség Pejach-Tikván. A razzia során kilenc letartóztatás történt.

● Az idén csökkent azoknak a gyerekeknek a száma, akiket különböző internátusba utaltak, illetve szülei helyett nevelőszülőkhöz kerültek. Ebben az esztendőben 11 ezer gyerekről gondoskodtak az illetékes szociális szervek ilyen formában, szemben a tavalyi 12 ezer gyerekekkel.

● Szencziácós műtétet hajtottak végre a sebészek Péter a Rámbám-kórházban. E műtét során balesetben szenvedett ember levágott kezét különleges módszerrel visszaoperálták.

● A hét végén fgyermekes született a haifai Nollman házaspárnak. Mint emlékeztet, Nollmanék fgyermekét, Jiszráélt meggyilkolták. Nollmanné orvosnő, a haifai „Kármel-kórházban” szülte meg gyermekét.

KERESZTJELTVE-NYERTESEI

A 442—445, illetve a pénteki 101—103. számú jeltevnyevéink helyes megfejtői közül könyvtájalomban részesültek:

— Schwarcz Vera, Beér-Séva, Szd. Nöszim 702/15.
— Perit Laszlo, Jeruzsalem, Reh. Somér Hákotel 4.
— Wolf Alice, Tel Aviv, Reh. Hasortum 28.

— Köves Zoltán, Beér Séva, Derech Mácádá 73/3.
— Wollner József, Bét Semes, Keren Hájeszod 641/9.
— Klein Rózi, Naharia, 7-efé Nof 40/B.
— Altman Chaná, — Kibbue Kfár Mázárik,

A zsidó vallásra áttért Nobel-díjas tudós végleg Izraelben akar letelepedni

Christian Anfinsen, az 1972-es kémiai Nobel-díj kitüntetettje eddig is itthon volt Izraelben, most azonban otthont akar benne alapítani. A világhírű biokémikus annakidején a Weizmann-intézetben töltötte a tanulmányait, ma is tiszteletbeli tagja ennek, sőt részt vesz a kuratórium munkájában is. Hogy e régi kapcsolatokat tartóssá is akarja tenni, ennek ezenkívül családi okai is vannak: szombattartó és köser konyhát vezető felesége kedvéért a tudós áttért a zsidó hitre, ami — mint mondja — nem volt különösebb áldozat számára. Ma Chájim Ben Avrahám-

nak hívják, Chájim Weizmann tiszteletére. Norvég származású, de Amerikában nevelkedett és a Harvard egyetemen tanult. Rechevovi tudományos intézetünkkel érdekes módon került kapcsolatba. Rendelkezésre állott egy stipendium egy olyan fiatalember számára, aki az ő keze alatt dolgozzék. Ő Izraelre gondolt, Kácir volt államelnökhöz fordult je löltért, aki Micháél Szelát küldte ki Amerikába ösztöndíjas diákként — a Weizmann mai elnökét. Azóta is mosolyogva találgatják a Weizmann körül, ki volt ebben az ügyben a szerencsés-

kezű: Anfinsen professzor-e, vagy Kácir professzor, avagy Micháél Szelát? Amikor Nixon Moszkvába utazott és felszólítást vitt magával Brezsnyevhez az orosz zsidók kiutazásának engedélyezése tárgyában, a politikusok és a tudósok között két Nobel-díjas is aláírta ezt: az egyik a mi professzorunk volt. 1975-ben pedig, amikor az ENSZ anticionista határozatai ellen számos tudós, köztük tíz Nobel-díjas is tiltakozott, köztük volt természetesen a mi proresztorunk is, vagy ahogy néhai Weissgal tréfásan nevezte, a Weizmann-intézet sábesz-gója.

«FOGJUNK NEKI, ELNÖK UR!»

Malcolm Toon: az Egyesült Államok egyik legjelentősebb diplomátusa, az utóbbi időben előbb Izraelben, majd a Szovjetunióban képviselte hazáját nagyköveti rangban. Alábbi cikkét a „Christian Science Monitor” című lapban közölte.

Ha Reagan elnök eddigi külpolitikai megvalósításaira jegyett adnék egytől tízig, ahol a tízes a legjobb, hármastól jobbat alig ha adnék rájuk. Mindenesetre köteles lenni számításba venni két mellette szóló tény is: a meyenletet, amely egy időre visszavetette, és azt, hogy mikor is met dolgozni kezdett, elsősorban a gazdasági kérdéseknek felelt nekik.

Bevallom, hogy ítéletem szubjektív. Majdnem egész felnőtt koromat külügyekkel töltöttem. Reaganre pedig nem gazdasági el képzései miatt szavaztam, mert ezek, hogy őszinte legyek, ellenemre vannak, hanem azért, mert Reaganben szerencsés alternatívát láttam annak a lány és üres carteri hozzáállásnak, mely lvel a világbeikt fenyegető szovjet kérdést kezelte. Ugy vélem, hogy a Reagan-kormány nem tartotta be az ígéreteit, még kevésbé váltotta be az én várakozásaimat. Az elnököt több téren kell bírálnom:

1. Barátainkat és ellenségeinket egyaránt megtevésztjük még ma is azzal, hogy külpolitikánk döntő kérdéseiben szüntelenül két hangot hallatunk egyszerre — a Carter-rezsímet ugyanez a betegség jellemezte. Megemlítem a nyílt ellentétet Weinberger hadügyminiszter és Haig külügy miniszter között a neutronbomba kifejlesztése kérdésében; a kormányzat különböző fórumainak ellentétét a lefegyverzés ügyében; a nemzeti biztonsági tanács egyik tagjának aggasztó kijelentéseit a Szovjetunióval szemben követendő hosszútávú stratégia tárgyában, amit később egyéni véleményének mondtak — s mindezek csak kiragadott példák, de bizonyítéka a kormányban járványként elharapózó bántó széthuzásnak.

2. Fölrendeljük még mindig a politikát az államvezetésnek. A gabonaszállítási bojkottot feloldották, bár semmi jele nem mutatkozott a szovjet magatartás javulásának, s a nemzetközi gyújtópontok egyikében sem esőkent a feszültség. Barátaink és szövetségeseink ezt a döntést konzekvencia hiányának tulajdonítják, ami megnehezíti, esetleg meg is akadályozza a Szovjet-

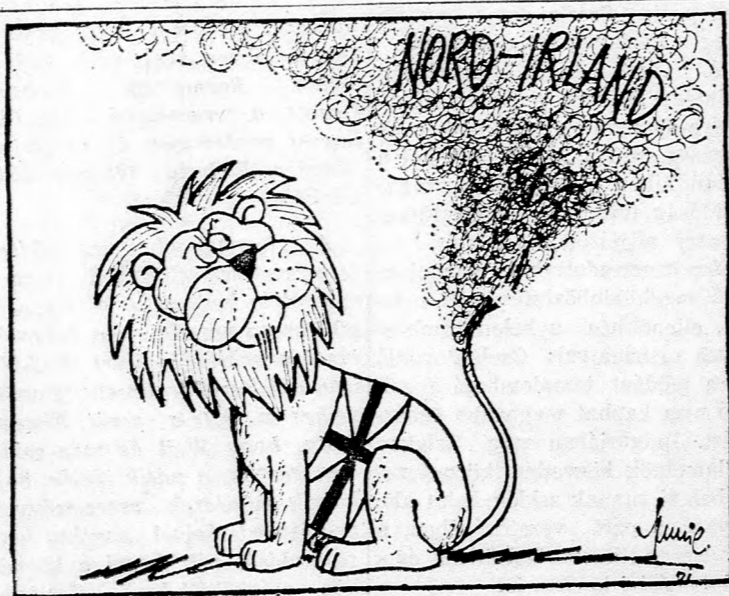
unió ellen alkalmazandó összeegyeztetett politikai akciókat, ha ez a jövőben további brutális lépéseket tesz, jószerivel Lengyelország ellen.

Az elnök azon döntése, hogy megkezdődjék az M-X rakéták gyártása, legalábbis részben belpolitikai merlegelesekkel fakad, s miközben mivel sem esőkenti raketa-rendszerünk sebezhetőségének a mérvét, ugyanakkor árt a külpolitikánknak. Egyrészt ugyanis azokat az európaiakat támogatja, akik feltétlenül meg akarják akadályozni a középtávú amerikai atomrakéták felállítását, noha ezek a szovjet SS-20-as rakéták, és az SS-4, SS-5 rakéták javított változatait hivatottak ellensúlyozni, s egyszerűsmind a szovjeteket segíti azon érvelésben, hogy az USA az első, támadó atomcsapásra készülődik.

3. Nem bírjuk megérteni, mily fatális következményekkel járhatnak egyes lépéseink, ha nem végig sikersek. Jó példa erre az AWACS ügye: a külügyminisztérium legtapasztalatlanabb kezdője is előre láthatta az éles izraeli reakcióit, kivált, hogy már ezelőtt is korszerű fegyverzettel, az izraelinél tökéletesebbel látuk el azt az Izraellel ellenséges arab államot, őszintén mondom, azt se tudom, ki követte el ezt a bűnt. Csak azt mondhatom, hogy úgy látszik, nagyon sürgősen kellene nekünk egy Kissinger fajta ember, akinek tekintélye van, aki messzebb lát az óránál — s az elnök kíséretéhez tartozik.

4. Nyilatkozatainkkal és eljárásainkkal még mindig nem sikerült bemutatnunk fő ellenlábásunk, a Szovjetunió magatartá-

(Folytatása az 5. oldalon)

KIK KEDVELIK A KIBUCOKAT ÉS KIK NEM

A legfrissebb felmérések szerint hazánkban a kibucokat ma is elég pozitíven értékelik. A választási hadjárat során úgy tünt, hogy a kibucnyikokat el-lenségeskedés, sőt gyűlölet veszi körül, de legutóbb a „Dá-cháf” intézet közvéleménykutatást rendezett e tárgyól a kibucok dokumentációs és propaganda osztályának a megbízásából, s ez azt mutatja, hogy a többség ma is tisztelettel, elismeréssel veszi körül a kibucokat.

A felméréshez 1255 személyt választottak ki a felnőtt zsidó lakosság minden rétegéből (a kibucokból nem), és 55 százalé-uk rokonszennvel nyilatkozott a kibuci mozgalomról (1978-ban 63 százaléuk). 37 százalék kö-zömböznék mondotta magát, ellenlést csak 7.8 százalékuk fejez-tett ki.

A rokonszenn főként a fiatalok körében esőkent: a 18—22 évesek 78-ban még 59 százalék-ban rokonszennveztek a kibucok-kal, most csak 40 százalékuk. Sokkal erősebb a szimpátia, ért-hető módon, az áskenázi időseb-bek körében, akiknek több is a kibucokkal a kapcsolatuk. Ki-sebb a rokonszenn a fejlesztési városkákban, amelyek lakói csak munkaviszonyokról ismerik a ki-bucot, továbbá a keleti törzsek rétegeiben.

Dr. Rudi Leviatan, a haifai egyetem kibucokat tanulmányo-zó intézetének szociológusa az-zal magyarázza a fiatalok esőkent-rokonszennvét a kibucok iránt, hogy ezeket az utóbbi években az iskolákban és a Cáh-jában a mostani kormány neve-lése befolyásolta. A mostani tan-tér nem emeli ki a települések és a munkásmozgalom fontossá-gát.

A felmérés szerint már a vá-lasztások előit is azt kívánta a megkérdezettek 45 százaléka, hogy a kibucok igyekezzenek az eddiginél nagyobb befolyást gya-korolni az izraeli politikára. Még a Likud szavazói is emellett vol-tak, és főként csak azok nem, akik csak a hírközlő szervektől tudnak valamit a kibucokról. A sajtó, rádió és televízió árt a ki-bucok arculatának.

A nép egyharmada csak a hírkö-zlő szervektől hall a kibucokról, egy harmada érintkezik sze-mélyesen is kibucnyikokkal, egy harmada pedig soha életében ki-bucot nem látott, de véleményük azért van...

Amikor a kibucnyikok idege-sen, olykor szinte hisztériku-san tiltakoztak a miniszterelnök-nek „a milliómosok uszónde-dencéi”-szerű kijelentései ellen, ez azt mutatta, hogy számít ná-luk a külvilág véleménye, bár prof. Alexander Barzel szerint ennek semmi fontossága. Ugyan-kít érdekel az, mondotta, hogy kedvel-e engem a társadalom? Hiszen a legtöbb izraeli nem is ismeri a kibucok lényegét. Azt kívániam talán, hogy a tőzsdé-ügynökök vagy a munkakerülők kedveljenek? Ezzel szemben dr. Uri Leviatan azt mondja, hogy a környezet véleményére nem sza-bad fűtyülni, mert annak rokonszennve nélkül a kibuc nem érheti el társadalmi és politikai céljait, taglétszámát sem növelheti.

A felvételek tehát azt bizonyít-ják, hogy a kibucokat körülvevő légkör nem ellenséges, sőt ép-pen a kibucnyikok rosszérzése sugallja ezt, mert úgy érzik, hogy nem eléggé vesznek részt az izraeli közéletben, s talán ez-ért bünteti őket elzárkózással a nagyközönség. Ehhez hozzájá-rul, hogy a hírközlő szervek fő-ként a kibuc-ellenes erőszakos cselekedeteket pertraktálják, pél-

dául a kibuci üzemekben dolgo-zó, fejlesztési városkákbeli mun-kások keserű megjegyzéseit, amí-azonban nem jellemző, hiszen a dolgozók schol a világon nem vi-szonyulnak rajongással a munka-adóikhoz.

Még a kibucokkal rokonszenn-vezők is sokszor vádolják a kibuc-okat egoizmussal, nem szeretik azt, hogy a kibucok egyfajta rezervátumot képeznek, sokkal inkább azt szeretnék, ha a ki-buc az maradna, ami régen volt: chaluc tembelsapkában. Amikor a kibucok is a fényűzést keresik, elhombályosítják ezzel a kibuc régi, szép mítoszát.

ART BUCHWALD:

MINDENKI ELLENEM...

- Fáradjon be, külügyminiszter úr. A diványra vagy a székre óhajt ülni?
- A legszivesebben állnék, doktor úr, ha nincs kifogása.
- Ahogy óhajtja. Mi a panasz?
- Mindenki ellenem van.
- Ki az a mindenki?
- Hát az oroszok, az izraeliek, a skandinávok, a Fehér Ház és a Pentagon.
- Hm... Hallhatnék részleteket?
- A Fehér Ház például szüntelenül kiszivárogtat olyan történeteket, amelyek szerint az elnök el akar engem bocsátani.
- S az ön tudomása szerint ez nem igaz?
- Jack Andersonnak azt mondta, hogy nem igaz.
- De hát akkor megnyugodhat!
- De a hátam mögött örökké pusmognak az elnök munkatársai. Valahányszor külügyekben nyilatkozom, ők helyesbítik. Amikor ezt a megbízást kaptam, úgy tudtam, hogy az Egyesült Államok nevében csak én szólhatok majd.
- Most meg állandóan a mások hangját hallja.
- Nem hallom. Látom őket a tévében.
- Nem kérte meg az elnököt, hogy vessen véget ennek?
- Dehogynem, megkértem. Azt felelte, hogy megpróbálta, de hiába. Ott van ez a Dick Allen nevű pasas, a nemzetbiztonsági tanács vezetője, meg a James Baker és társai, akik szüntelenül azt terjesztik, hogy folyton csak hibázok, minden lépésemből hiányzik az ésszerűség. Aztán itt van Casper Weinberger, a hadügyminiszter, az is minden szavamot kifogásolja, mindenáron hülyének akar engem feltüntetni.
- Hallhatnék valami példát?
- Nos, pár nappal ezelőtt azt mondtam a Capitolban tartott tanuvallomásomban, hogy ha Európában háború tör ki a Szovjetunióval, akkor az USA atombombákat küld az óceán túloldalára, hogy ezzel bizonyítsa komolyságunkat. Weinberger már másnap felment a Capitol dombjára és azt mondta, hogy nincsenek ilyen terveink, ami után úgy festek, mint aki azt sem tudja, miről beszél.
- S van ilyen terv?
- Legjobb tudomásom szerint van.
- De ha Weinberger azt állítja, hogy legjobb tudomása szerint nincs, mit szól ehhez a Fehér Ház.
- Azt mondták, hogy legjobb tudomásuk szerint mindkettőnknek igaza van, volt egy ilyen terv, de elhalasztották.
- Hm... Beszélte erről Weinbergerrel?
- Minek álljak vele szóba, ha egyszer ő nem áll szóba velem?
- Ezek szerint tehát ön és Weinberger nem egyeztetik össze a külpolitikai felfogásukat.
- A, még ma is dühös rám, mert amikor rálöttek az elnökre, én kijelentettem, hogy most én vagyok a kormány feje.
- Ezek szerint Weinberger is egyike azoknak, akik az ön elbocsátását szeretnék.
- S nem ő az egyetlen. A sajtó is üldöz. Valahányszor kifejték valamit, gúnyt üznek belőlem. Nem tudják nekem megbocsátani, hogy valamikor Nixonnak dolgoztam.
- Véleménye szerint miért vannak olyan sokan ön ellen?
- Fogalmam sincs, doktor. De hisz épp emiatt jöttem magához.
- De hát, amíg élvezi az elnök bizalmát, miért nem legyint milderre és folytatja a munkáját?
- Mert nem tudom bizonyosra venni, hogy valóban élvezem az elnök bizalmát.
- De hiszen az imént említette, hogy az elnök ezt mondta Jack Andersonnak?
- Igen ám, de engem Jack Anderson is üldöz.

SZÜLETÉSE 85-İK ÉVFORDULÓJÁN

Emlékezés a zsidómentő Reviczky ezredesre

Írta: GALILI-GEMEINER ERVIN

Két hónappal ezelőtt levél érkezett Reviczky Ádám mérnökötől, a boldog emlékü Reviczky Imre ezredes Budapesten élő fiától. Levéléhez mellékelte Herczog Klára Munkácsy-díjas szobrászművész nő bronzból készült domborművének emblémáját, amelyet R.I. egykori lakóházának falán, a rózsadombi Mandula utca 25 szám alatt helyeztek el és avattak fel f.é. november 5-én, születése 85-ik évfordulóján.

A bronzba öntött domborművet egy fehér mészkőtáblán rögzítették a falra, amelyen a következő felírás olvasható: „Reviczky Imre ezredes 1896—1957, aki a második világháborúban az üldözöttek ezreit mentette meg a pusztulástól.”

A levélhez még csatolta Illyés Gyula nemrég bemutatott darabját, amelyből egynéhány sort idézünk:

„Nézd meg a térképen, melyik a harmadik legnagyobb város Dávid ősi földjén (...) Új utcát szenteltek föl, az utcátábla egyben emlékmű: magyar névvel, valami Reviczky Ádám, vagy... most már emlékszem: Imre. Horthy-ezredes volt, vagonszámra küldte a munkaszolgálatosokat ő — kórházba, otthoni dekkolásba, de haza is. Mert, hogy erre volt parancsa peesfétel, nem Horthytól, hanem még II. Endrétől, kutyabőrön. Innen a zenekar, a leleplezés, a díszkorszor. Őt már nem hívhatták meg: szerény éjjeliőrként végezte egy pinceraktárban. De fiát, menyét díszhelyre ültették. A szónok maga a polgármester!”

Két évvel ezelőtt, amikor Reviczky Ádám és hitvese, Éva aszszony, édesapja megmentettjeinek vendégeként az országban jártak. A Jád Vásém” kegyeleti emlékhelyén a zsidómentő Reviczky Imre ezredes, aki ember maradt az embertelenségben — halála után — a „Népek Jám-bora” (Chászidj Umot Háolám) címmel tüntette ki. A kitüntetés fia vette át.

Cfáton az utca nevet a szamosújvári származású Hákohén Avrahám, a város 10 éven át volt polgármester javaslatára szavazta meg a városi tanács. Ugyanis Hákohén bátyja, Jenő-Jákó, aki mintegy 20 évvel ezelőtt alijázott Erdélyből, Reviczky egyik megmentettje volt.

Öt nappal a cfáti utcátábla leleplezési ünnepsége után, 1979 december 23-án, a jeruzsálemi Hitáchdut Oléj Hungaria kulturális rendezést szűk körű banketten Berner Jehudit többek között a következőket mondotta: „Öt nappal ezelőtt, december 18-án Reviczky ezredesre emlékezünk, az igaz emberre, aki a fasiszta atmoszférában, mint a magyar hadsereg tisztje, magas tiszttségét az igazság, az emberbaráti szeretet és az életmentés szolgálatába állította.”

A Jád Vásém-beli megemlékezésen magasszintű, szívből fakadó felszólalások hangzottak el. Azokban a margittai cipész fiának egyszerű pár mondatát nem lehet elfelejteni. Azután, hogy tisztelettel ányújtotta a Reviczky-házaspárnak a margittai Emlékkönyvet, a következőket mondotta: „Apám cipész volt Margittán és koholt vad alapján Kistarcsára internálták. Édesanyám magára maradt, és tudván, hogy Reviczky ezredes úr

Margittán is rajta tartja védő kezét, kihallgatáson jelentkezett és elsőszülött fia leszerelését kérte a munkaszabóból. A fia leszerelt.”

A 85-ik születésnap előtti napon újabb levelet hozott a posta Reviczky Ádámotól. Mellékelte az Új Tükör című kulturális képeslapot.

Boldogan olvastuk benne Lázár István „Egy emléktábla szü-

letése” című, több mint két oldalra terjedő (képekkel illusztrált), Reviczky Imréről szóló nagyon szép megemlékezését.

Revisnyeji Reviczky Imre előbb Nyiregyházán lát el hátszázági szolgálatot, majd olyan beosztásba kerül, amelyet kizárólag büntetésül adnak. Az erdélyi Nagybányán a X. közérdekű munkaszolgálatos zászlóalj parancsnoka, egész Észak-Erdélyre kiterjedő hatáskörrel (körülbelül 40 ezer nemzetiségi és zsidó munkaszolgálatos), és egyben Nagybánya katonai közigazgatási páncsnoka. Ritka a „büntetés”, amely ezután így „visszaült”. Am azt, hogy mit is jelentett Reviczky alezredes megjelenése Nagybányán, mindennél jobban, pontosabban és hitelesebben tükrözi egy okmány, amelynek eredeti, román közjegyzői pecsétkelek ellátott példánya Reviczky Imre fia, Reviczky Ádám birtokában van.

E levélből, melynek másolatát R. Ádám eljuttatta hozzánk — hosszu volta miatt — mindössze néhány sort közlünk.

„Alulírottak, a volt nagybányai m. kir. X. közérdekű munkaszolgálatos zlj. munkaszolgálatosai, tisztelettel tudomására hozzuk a Magyar Népköztársaság honvédelmi miniszterének a fenti zlj. volt parancsnokának, Reviczky Imre alezredesnek (jelenleg Mátészalkán a 65-ös Honvéd Hadkiegészítő parancsnoka) a fasiszta időkben tanúsított demokrata gondolkozását, tettekben megnyilvánult rendelkezéseit, az együttélő magyar és román népek közötti testvéri viszony kiépítését és fokozott apótlását, a pusztulásra ítélt zsidó munkaszolgálatosok sorsának enyhítését, majd sokszáz román és zsidó munkaszolgálatos élete megmentésének körülményeit.”

A Reviczky ezredes melletti tanuságtétel a következő szavakkal fejeződik be: „Mindezeket figyelembe véve, valamint kiváló képességeit, amelyek alkalmassá teszik őt bármilyen magas pozíció betöltésére, különös tekintettel a honvédelmi miniszter úr vo-

natkozó rendelkezéseire, tisztelettel kérjük őt rangelőzessel vezérőrnaggyá kinevezni sziveskedjen. Biztosan hisszük, hogy a demokratikus Magyarországnak jó szolgálatára lesz Reviczky alezredes.” (Később ezredessé léptették elő.)

Reviczky ezredesre emlékezve, elővesszük a bukaresti „Előre” c. lap 1956 augusztus 31-i számát, amelyben az azóta elhunyt

Simon Magda a következőket írta az „Emberről”:

Fénylő volt ez a név, ez az ember a Horthy-fasizmus sötét éjszakájában, az egyre szaporodó „ordas eszmék” idején.

Reviczky ezredes embert volt ott és akkor, amikor semmi sem volt nehezebb, mint embernek maradni. Ugy volt ember s egyben igaz hazafi, hogy szívével, szavával a mindennapos, de életet jelentő tettekkel állt az üldözöttek, az emberit lét legaljára taszított páriák mellé.

„Reviczky ezredes közvetlen elődje, Telek őrnagy idején valóságos rémuralom volt a nagybányai zászlóaljban. A munkaszolgálatra behívott embereket már az állomáson husángokkal

fogadták. A kínzások, kikötések napirenden voltak.

„1943 május vége felé Telek őrnagy helyébe Reviczky Imre ezredes — akkor még alezredes — neveztek ki a nagybányai közmunkaszolgálatos zászlóalj parancsnokává. Reviczky ezredes érkezésével a zászlóaljban egyszerűen megváltozott a légkör. Első dolga volt megfékezni a végrengző altiszteket és tisztteket, akik már az állomáson kezdték a kegyetlenkedéseket.

„Természetesen a céltudatos ellenállás nem került el a fellettesek figyelmét. Reviczky fasiszta érzelmi beosztottjai tömegesen küldték feljelentéseiket a honvédelmi minisztériumba. A vizsgálatok egymást követték, míg aztán 1944 júliusában elkészült az első, nagyszabású vádirat Reviczky ezredes ellen...

„A többrendbeli vizsgálat és vádiratok eredményeképpen — 1945 februárjában letartóztatták és a sopronkőhidai fogházba szállították (itt vérezték ki Bajcsi-Zsilinszky Endrét is), ami már önmagában is ítéletet jelentett.

A szovjet hadsereg gyors előrenyomulása azonban megmentette Reviczky ezredes életét, annak az embernek az életét, aki azt naponta másokért kockáztatta.

Fenti szavakat nem egészen hat hónappal Reviczky Imre ezredes halála előtt írta Simon Magda, aki szintén az Előreben parentálta el az emberetelenségben is ember maradt Reviczky ezredes.

Megemlékezését a következő szavakkal fejezte be: „Emléke legyen mementó és figyelmeztető. És legyen tisztán világító jelképe az örök humánumnak.”

Most pedig, születése 85-ik évfordulóján, az általunk csak halomából ismert „Imre apánk” emléktáblájára helyezzük az emlékezés és hála virágait.

HIREK A ZSIDÓ VILÁGBÓL

RITKUL A BOLGÁR ZSIDÓSÁG

Szófiában áll Európa legnagyobb és egyik legszebb szefárd zsinagógája. Az 1909-ben épült templomban 1200 hely van, de a főváros 3000 zsidója közül még szombatoként is legfeljebb ötvenen jönnek el az istentiszteletre — mondja Jisraél Salvador, a bolgár zsidó központi tanács elnöke.

A hívők serege nemcsak a zsidóknál ritkul, hasonló a helyzet a többi felekezetenél is. A zsidó hitközségnél azonban oly nagymérvű a létszámesőkénés, hogy a bevételük már sehogy sem fedezik a kiadásokat, a legnagyobb nehézség pedig a nagytemplom igen költséges tatarozása körül merült fel. Ezért a hitközség érdekes megállapodást kötött a kormányzattal, amely vállalta és már évekkal ezelőtt megkezdte a külső tatarozást, ami 60 ezer dollárba kerül, és belefogott a belső rendbehozatal még drágább, egy félmillió dollárba rugó munkálataiba is, ami mintegy két év múltán fejeződik be. Ezzel szemben a főváros vezetősége olykor koncert-teremként fogja a remek akusztikájú templomot felhasználni (kizárólag

klasszikus muzikához), míg szombaton és ünnepnapokon a zsinagóga a hitközségé. Ha kivételes alkalmakkor hétköznapi is minjén verődne össze, egy ki sebb terem áll rendelkezésükre.

A bolgár zsidóság történelmének legfényesebb pontja az, hogy az ország 1300 éves történelme során sohasem volt pogrom, a második világháború idején pedig Szófia nem engedte meg a nácioknak a deportálást.

A háború előtt Bulgáriában mintegy 50 ezer zsidó élt, többnyire spanyol és portugál származású szefárd zsidók. Amikor a zsidó állam létrejött, a bolgár zsidóság tulnyomó része törvényesen alijázott.

Az itmaradottakat semminemű megkülönböztetés nem sújtja, ellentétben a keleti többégyes országaival: Csehszlovákiában például templombajáró zsidó nem kaphat magasabb beosztást. Bulgáriában még Zsivkov államelnök közvetlen környezetében is vannak zsidók, mint ahogyan a párt vezetőségében, a hadsereg törzstisztszjei között és a diplomáciai karban is. Az alijázott zsidók akadályta-

A KANDEL-CSALÁD NEM MARADT LE BÉCSBEN

A rokonok az Egyesült Államokban élnek. Már elő is készítették a szép chicagói lakást és a kocsiát a Szovjetunióból várta Kandel-családnak, amely áll Félix Kandel tudósól, hajóépítési szakértőből, orvosnő feleségéből, Tamarából, és 20 éves lányukból, Valériából. Csakhogy a család nem érkezett meg Chicagóba, mert az utolsó percben, a bécsi vasúttállomáson megdöntötték magukat és alijáztak. Vajon miért, s vajon az azóta eltelt két év alatt megbánták-e?

Amikor Bécsbe érkeztek, közölték az izraeli slíchokkal, hogy az Egyesült Államokba igyekezzenek. Már a holmuk egy része is ott várta őket; a szakkönyveiket például kilós heti csomagokba előre kiküldték. Mi történt aztán velük?

Dr. Felix Kandel még ma sem tudja ezt megmagyarázni, noha már két éve annak. Mindent kitervezett, a chicagói rokonokkal mindent lelevezetett, ekkor talákozott bécsi kiküldötteink egyikével, Valentina Gechtmannal. Izraeli barátai minden levélben óvták őt, ne álljon szóba az alijját intézőkkel, mert majd pszichológiai nyomást gyakorolnak rá, rá fogják beszélni az alijjára. Nagy meglepetésére, Valentina bele se fogott a meggyőzésbe, hanem jó utat és sok szerencsét kívánt. Ekkor már sokkal több bizalommal beszélgettek Kandelék vele, örömmel hallották, hogy Valentina a Szovjetunióban megkezdett kutatómunkáját zavartalanul folytathatta Izraelben. S ekkor Valerínát érte a meglepetés: mikor elérkezett az indulás órája, Kandel kijelentette, hogy mégis Izraelbe jön.

Bevalja, hogy egy sokk is érte. Bécsben az új orosz olék, hogy némi készpénzhez jussanak, a magukkal hozott kaviárt vagy vodkát árulgatják, s egyszer ő, dr. Kandel is odaült egy utcasarokra s a karóráját kímálta eladásra. Egyszer csak mély megszeppenülést érzett, szinte nevetésgesnek látta magát a sarki árus szerepében. Aztán átfutott az agyán egy másik gondolat is. Visszaemlékezett arra, hogy Oroszországban minden tehetsége ellenére is másodosztályú polgár maradt, és zsidó létére kilátása sem volt, hogy elsőosztályú polgár módjára juthasson feljebb. Nem mondom, vallja be, csábított a rám váró lakás, autó és rokonok, de mert végigigondoltam, hogy Amerikában is másodosztályú polgár leszek egyideig, amíg a „zöld kártyára” várok — irányt változtattam.

Két év telt el azóta. Minden kezdet nehéz, de sokan álltak Kandelék mellé, s ők sikeresen beilleszkedtek. Minden jó, ha a vége jó: dr. Tamara Kandel Kármelben dolgozik, a Kupát Cholim Leumit orvosként, a lányuk tovább tanul a jeruzsálemi egyetemen, dr. Felix Kandel pedig a haifai hajógyár tudósaként dolgozik, és szép lakásuk van Kármelben. „Igazán úgy érezzük magunkat, mintha mindig is Izraelben éltünk volna” — mondják a Kandelék, akik pedig Bécsben hajszál híján lemaradtak.

lanul látogathatnak el Bulgáriába. A kivándorlaskor likvidált vagy ellenértékének az a része, amit nem hozhattak magukkal, bulgár bankokban áll rendelkezésükre és látogatásaik során felhasználhatják.

Rabbijuk 1962 óta nincs, külföldről nem akarnak rabbit hozni, saját nevelésű rabbinak viszont Budapestre kellene mennie

WAGNER DÉDUNOKÁJA ZSIDÓ ZENESZERZŐKET TANULMANYOZ

A múlt héten az ausztriai televízió „Kell-e Izraelben Wagneret játszani?” címmel vitát rendezett, amelyen részt vett Zubin Mehta karmester, Michael Graetz, a jeruzsálemi Van Lir intézet professzora és Gottfried Wagner, Richard Wagner dédunokája.

A legnagyobb érdeklődést természetesen Gottfried Wagner részvételre keltette. Ő a Wupper-tali opera vezetője, s a doktorátust annakidején Kurt Weil-ről írta, aki Bertold Brecht színműveire szerette a zenét. Elmondta, hogy Weil és más zsidó zeneszerzők, a náci idején bojkottált művészek szerzeményeinek ismertetésével „szerény hozzájárulást véli hozni a kölcsönös megbékéléshez”. Gottfried Wagner a vita során szembe-

hat évre a rabbiszeménárjumba — s itt jön a bökkenő: mire végez, nem biztos, hogy még lesz-e még Bulgáriában a zsidó hitközség. Rituális vágás sincs, mert nincs sakterük: az a néhány valóságos család időnként Romániából hozat kóser húst. A körülmetélést hozzáértő sebészek végzik.

(Reuter)

szállt dédapja szellemi örökségével és percig sem tagadta, hogy az adás antiszemita volt.

Professzor Graetz a vita folyama annak a véleménynek adott kifejezést, hogy az Izraeli Filharmonikus Zenekarnak, mint Izrael állami intézményének nem kell Wagneret játszania, s a vita végén az volt a közönség benyomása, hogy maga Zubin Mehta is arra a meggyőződésre jutott, hogy az ügyet még jobban meg kell fontolni.

Az adás ideje alatt ismertették a közönséggel a telefonon befutott hozzászólásokat is. Egy ismert zsidó zenekritikus ezt a kérdést tette fel Graetz professzornak: „Ugyan mondja már meg, önöknek ott Izraelben máris nincs is Wagneren kívül egy gondjuk?”

LESLIE EPSTEIN A STEINWAY KVINTETT

XIV.

Murmstein elfoglalta helyét. Tartakower elfoglalta helyét. A Baer térde közé támasztotta szétromosolt hangszerét. És én magam, Leib Goldkorn, Rumshinsky utóda, felültem a Bechstein zongoraszékre. Salpeter is leült. Akkor tünt fel mindenkinek, hogy ott meredezik közöttünk egy üres kottatartó, meg egy külön szék is.

— Ó, igen — mondta Salpeter, és újra felállt. — Ide helyeztem a néhai Albert Einstein műkedvelő hegedűs székét, ugyanis az 1949-es esztendőben, egy zenees négyütt muzsikált a mi kis zenekarunkkal. Szervezetünk egész története során ő volt az egyetlen vendégzsolista, aki ilyen megiszteltetésben részesült. Ő azonban a saját hangszerét hozta magával, és persze ilyen világhíres égnék nem lehetett nemet mondani. És az az igazság, hogy egészen jól játszott. Egyáltalán nem kerültek ki a szemem elől.

Salpeter másodszor is leült, s felemelte vonóját. Tartakower azonban valamilyen okból állva maradt. Kificamadott nyaka miatt csak oldalazva tudott járni. Odaült hozzám.

— Mister Goldkorn, én tilok ide, ön pedig, kérem, foglaljon helyet az én széken.

— Mit javasol? Hogyan gondolja?

Tartakower felemelt hangszert. Igen, énefélm nyújtotta.

— Tessék, fogja. Azt akarom, hogy ma este ön játsszon rajta. Én majd megpróbálkozom a zongorával. Rumshinsky Fantáziájánál csak akkordokat fogok ütni.

Közemben tartottam az ezüst fuvoláját. Powell típusu fuvola volt, mindössze harmincöt éves volt, amerikai gyártmány. De könnyű, kifogástalanul kicsi, sulyozott, és úgy tünt, mintha magától emelkedne fel s ugrana oda az ajkamhoz.

— Légzési nehézségei vannak, Mister Tartakower?

— Nem, dehogyan. Kérem, ön az idősebb, és igazából fufuvós. Kérem, ne vitatkozzék.

Az első hegedűs megütögette ceruzájával a kottatartó peremét. Tartakower gyors mozdulattal leült, én pedig én magam felálltam, átmentem az ő helyére, s az ő székén helyezkedtem el.

— Mi az? Mi az? — érdeklődött Salpeter.

— Ó... hiszen tudja, a nyaka... a nyaka...

Fürkészve néztem rám Salpeter. Fehér zsebkendőjével megtörölte az orrát. Majd leengedte a vállát, mi pedig játszani kezdtem.

Mint már említettem, a helyiségben sötét volt. A hangjegyek a kottatartón elmosódtak, nehezen olvashatók. Annyi év után különös érzést keltett a kezemben meg az ajkamon a hangszer. Olyan volt, mintha újra németül beszélne, a szerettet, de részben elfelejtett nyelven. Több szőr melléfogtam. Mintha sipolt volna a lélegzetem. És hamarosan abba kellett hagynom egy pillanatra. Körbe tekintettem. Úgy látszott, hogy a Romberg-készlet újrajtásása A. Baert is magához térítette. Vonója nem volt, de halkan zümmögte a szólamát, s a cselló bár nyaka eltört, pengetésre pizzicato hangot adott. A bialystoki mestert zongorázott, miközben állt a kulcsontjára támasztotta.

Nem tarthattam hosszab pihe-nőt. Az Indián szerelmi dal vezér szövegét kizárólagosan a fuvola játssza. Súlyosnak éreztem a Powell-fuvolát. Csaknem kiesett a kezemből. Salpeter bólintott. Azt hiszem, Murmstein bátorítón mosolygott. Hamis hangot, fujtam. Még egy hamis hangot. Valami égette a szememet.

— Allj! Allj! — kiáltotta Salpeter. — Ujrakezdjük.

Megittük. Végre — akárcsak egy másik alkalommal, az Akadémia für Musik diplomahangversenyén, amelyen a nagyszüleim, a szüleim és a két lánytestvérem is jelen voltak — hangszeremből tökéletes és kristálytisza és arany tömörségű hangok törtek elő.

Nem tudom megmondani, meddig tartott a hangversenyünk. Talán nem is egy egész óra hosszúság. A teremben csakhamar teljesen elhalt a világosság. Senki se társolt az egyes számok között. És mégis: ilyen muzsikálás, mint ez, sose folyt még a Steinway zenekar hetvennégy esztendeje során. Küszködöm, hogy szavakat találjak a leírására, de félek, hogy ebbe a feladatba beléptem a bicskám. De nem azért, mert a zene absztrakt művészet, ahogy egyes kritikusok mondatják. Az ilyen fantasztikus állításokat sose hittem el. Az egyes hangjegyek az érzelmei valamelyik finom árnyalatát fejezik ki, pontosan úgy, ahogyan egy-egy költemény minden egyes szava, vagy a festménynek egyes vonásai. Helyes. Azt kell tehát egyszerűen elmondanom, milyenek voltak ezek az érzelmei. Nagy erőpróba. Nehéz feladat. Érzelmim azon a szerda este azonban lényegében mégsem különböztek attól, amit általában szoktam észlelni, amikor a WNYC rádióállomás műsorát — esetleg Bizet-t — hallagatom. Csak hevesebbek voltak. Ezt szoktuk Zusammengehörigkeitnek nevezni, az egymáshoz kötöttség érzésének. Kötődés mindenekelőtt ahhoz a személyhez, akinek abban a pillanatban hallgatom vagy játszom a zenét. A Steinway értem s végőrájában a hozzám leközelebb állónak, úgy hiszem Maximilian Steinert éreztem hangverseny-szövetie és az Emile Zola életéből készült átirat előadása közben. Talán az okozta, hogy ő maga bécsi volt. És Gustav Mahler egykori tanítványa. És hamarosan nemcsak a filmzeneszerzővel kapcsolatban éreztem ezt a kötődést, hanem rajta keresztül, hogy úgy mondjam a császárváros egész világával, az utcáival, a folyamával, a k. und k. Hofopertheaterrel, és még a Wienerwaldal is, a fáival meg a madarainal együtt, amikor jó pillanataimban egy-egy nehéz trillát vágtam ki.

Ahogy folytatódott a műsorunk, a bensőségességnek ez az érzete — helyesebben mondva az elkülönülésnek, a megosztottságnak a hiánya — egyre inkább magába ölelte mindazokat, akikkel együtt muzsikáltam: Murmstein, Tartakower, A. Baert, Salpeter. Úgy tünt, mintha a Steinway kvintett egyetlen személy volna, s magánszámot adna elő, mintha láthatatlan szálak fűznének minket egymáshoz úgy, hogy amikor Salpeter felfelé emelte a karját, úgy éreztem, valami engem is gyengéden öfélé húz. És végül hasonló kötélek

kezdt kialakulni közöttünk és azok között is, akik odalenn hallgattak minket. Akkor már alig láttuk őket — csak egy szemlívég csillogását, fehér inggallért, meg Margolies karján a szalvétát. Mint a sötétség óceánján libegő fejek. És akkor már nem is ennek a Leib Goldkornnak éreztem magam, nem voltam többé az a magában álló polgár, hanem ugyanannak az óceánnak egyik alkotóeleme, akárcsak a sónak valamelyik szemcséje, amely semmiben sem különbözik a többi sószemcstől, Moskító vagy Ellenbogentól, vagy Hildegard Stutchkoff asszonytól, avagy a férje életlen tetemétől, igen, és még — meg ne hőkkenjenek attól, amit most mondok — még a két gyilkostól sem, mert ők is ugyanannak az óceánnak az alkotóelemei. Az az óceán! Az a sötétség, barátaim! Hiszen mi tudjuk, ugyebár, hogy mi az az óceán. És ez az, amit a zene lényegét illetően értek: hogy ösznyeköti azokat, akik már meghaltak, Stutchkoffot és Steinert, és Steinert megelőzően Mahlert a zokkal, akik még csak várják, hogy sorra kerüljenek. Ahogy az amerikaiak mondják: ugyanabban a hajóban utazunk valamennyien.

Hangversenyünk utolsó akkordjai csendültek fel. A csellista háromszor megpengette csellóját — cisz, é, á —; Tartakower levette a lábát a pedálról; a két hegedűs egyszerre húzta végig vonóját a hurokon. A fuvolás összezárta ajkát. Egy röpké pillanatnyi szünet következett. Majd felgyulladt a villany, és a világ darabokra hullott.

Az idősebb Puerto Ricó-i, még mindig törökülésben, kétségbeesett hangon felkiáltott:

— Jaj, Chino! Micsoda álmok! Un sueno. Estaba en China, son dragones y el jefe Mao!

A fiatalabbik talpra segített.

— Tudom, Gyere. Lejárt az idő.

— Kínában! Citroton lakmározva! Csak álom!

A csillárokból áradó fényben álltak, s golyókat töltöttek a pisztolyukba.

(Folytatjuk)

«FOGJUNK NEKI, ELNÖK UR!»

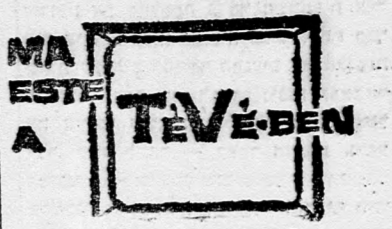
(Folytatás a 3. oldalról)

sát, szüntelen fenyegetéseit, amit pedig vissza kell vernünk, még mielőtt világháború törne ki. Úgy látszik, még mindig azt hisszük, hogy katonai fölényre tudunk a Szovjetunióval szemben szert tenni. Célkitűzésnek ez helyes is lenne, de teljesen irreális, mert a kubai rakétaválság óta a Szovjetunió megfogadta, hogy soha többé nem hajlandó alantasabb helyzetbe kerülni bár mely más hatalommal, kivált az USA-val szemben, mint ahogy mi, amerikaiak is óvakodunk attól, hogy számukra tegyük e fölény megszerzését lehetővé.

Amikor a leszerelésről tárgyalunk, végtelenül naivan tesszük ezt. Mi azt mondjuk, hogy a SALT-2 egyezmények eleve hibásak voltak, s mielőtt újra tárgyalnánk erről, előbb fölényre kell jutnunk a Szovjetunióval szemben, mert csak így szoríthatjuk rá őket számunkra előnyös megállapodásra. Akik ezt vallják, nagyon megnéheztetik azoknak a helyzetét, akik remélték, hogy a választási hadjárat retorikája nem lesz jövőbeni tárgyalásaink filozófiai kiindulópontja.

5. Az elnök diplomáciai kinevezései sehogyszem egyeznek meg a választási hadjáratban ígértekkel. Reagan számtalanszor ígérte meg, hogy elsőrendű szakembereket nevez majd ki a döntő diplomáciai posztokra. Akárhogy is nézzük, ez nem bizonyult be. Az egyik államba, amely oly érzékeny a téren (Mexikó), egy hollywoodi színész küldtünk ki nagykövetségként. A másikba, amelyet most egy büszke szocialista vezet (Franciaország) egy bankárt nevezünk ki akinek egyetlen érdeme régi barátsága és szocialista gyűlölet elődjével. A harmadik helyre (Nyugat-Nemzetország), amellyel főképp politikai kapcsolataink vannak, idős és főként csak közgazdasághoz értő nagykövetet küldtünk. Az ötödikbe végül (Olaszország), ahova nagy diplomáciai tehetség és nyelvismeret kell, egy idős ügyvédet nevezünk ki, aki egyetlen idegen nyelvet sem beszél.

Mindéz választási kortesérmek jutalmazása és ártalmára van nemzeti érdekeinknek. Mi vagyunk a világ egyetlen olyan állama, amely még ma is ily anakronisztikus módszerrel nevezi ki nagyköveteit.

- NOV. 30. HÉTFŐ
- 17.30: TARKA MŰSOR GYEREKEKNEK
 - 17.50: IZLÉS DOLGA — „Az árulkodó”
 - 18.15: Az ür úttörői
 - 18.32: Sport
 - 20.00: RÖVID HIREK
 - 20.03: „EZT OLDD MEG!” — Vídám fejtörő
 - 20.30: „NYOLC ÉS FÉL” — Kulturális és művészeti magazin, levezeti: Tái Nátiv
 - 21.00: MÁBÁT HIRNAGAZIN
 - 21.30: „AMI A HIREK MÖGÖTT VAN” — Aktuális kérdésekről
 - 22.10: DALLAS — „Elly megemelti a helyzetet” — J. R. ügyletei a tönk szélére juttatják az Ewing családot, de az anyának jó ötlete támad.
 - 23.00: „ÉPPEN MOST” — Tarka interjú-műsor Rám Evronnal
 - 23.50: Egy mondat a Szentírásból. HIREK
- ISKOLATÉVÉ
- 8.15: Állampolgárság
 - 8.35: Angol a 6. osztálynak
 - 9.00: Nyelvtan a 3—5. osztálynak
 - 9.25: Természetráaj az 5—6. osztálynak
 - 10.10: Angol a 7. osztálynak
 - 10.30: Óvodásoknak
 - 11.00: Számtan a 6. osztálynak
 - 11.15: Angol az 5. osztálynak
 - 11.35: Földrajz a 7—9. osztálynak
 - 12.05: Angol a 8. osztálynak
 - 12.30: Irodalom
 - 13.05: Természetráaj
 - 15.00: Leckeismétlés
 - 16.00: Pinocchio
 - 16.20: Állampolgárság
 - 16.40: A világvár és én
 - 17.00: TANULJUNK ARABUL!

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA

HOH. TEL. AVIV

KULTUREST

A tel. avivi Hitachdut Oléj Hungária és Eud Herzl rendezésében 1981. NOVEMBER 30-ÁN HÉTFŐN ESTE, PONTOSAN 7 ÓRAKOR kiemeltkedő filmjáték bemutatás lesz a HOH. Hátáron 61. sz. alatti nagyteremben.

A német televízió zöld társul film készített, amelynek középpontjában egy vészkorszak probléma áll. A film címe: „Erinnerung” — Vészkorszak-élmények. Főszerepben: HANNY ORF SCITROTH és RONAT ANDRÁS. Közreműködik: RAFAEL KLATSKIN. A film játéki vetítés ideje: 75 perc. A filmet dr. BENEDEK PÁL konferálja.

Ezekben a napokban vetítik a filmet Nemzetországban — ezúttal nem is bemutatják a magyar nyelvű tagját.

Költőszóhozjárulás: 20 sekel. Pénz. társulást este: 6 órakor.

PONTOS MEGJELENÉST KÉRÜNK! Mindenkit szívesen látunk és szeretettel elvárunk!

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

- ALLENBY: A közlegény kalandjai
- BEN JEHUDA: Montenegro
- CAFON: A szembenlévő asszony
- CINEMA-1.: Bronx-nyeged
- CINEMA-2.: Lili Marlen
- DEKEL: Csak akkor fáj, ha nevetek
- DOLPITEK: Szép leány
- DRIVE IN: Minden gyanun felül
- ESZTER: A célpont: Maneken
- GÁT: Don Giovanni
- GORDON: A falusi lány
- HOD: Minden gyanun felül
- LIMOR: Tarzan az erdő királya
- MAXIM: A postás kétszer csenget
- MOGRABI: Tühegyen
- ORLI: Morant hadnagy pere
- PÁRIZS: Csodálatos örület
- PEER: Mephisto
- PERISCOF: Az ember nem madár
- SÁCHAF: Az első szerelem
- STUDIO: A francia tiszt szerelme
- TCHELEF: Az ügyefogyott
- TEL AVIV: Az elveszett láda elrablói

APRÓHIRDETÉSEK

- JOSZEF MINDENT vesz, frizdó, rek, butorok, bróksegek, antik tárgyak 832241 és este 835087.
- HASAVRIK nagytakarítás, polisz és feregirtás lakásokban, engedély 1250. telefonnal 313899, 310030
- FILIP HAMUMCHE vesz butort, riziidert, régiségeket, felosztást — 837755 este 873223.
- SIOMO VASAROL felszámolást, ház tartási felszerelést, villamosági cikkeket, butorokat stb. 821575.
- JISZRAEL vesz butorokat, hagyatékokat, antik tárgyakat, 299356, este 876224, 590103.

UJ KERESKEDELMI KÖZPONT A RÁMÁT-GÁNI STADION MELLETT

A rámás-gáni városháza hatalmas kereskedelmi központ létesítését tervezi a stadion melletti iparnegyed kellős közepén, az Abá Hillél utca végén. Az építkezési projektumot a napokban zárta le a rámás-gáni városháza mérnöki hivatala: az új kereskedelmi központ két szinten, szintegy 20 ezer négyzetméteren fog elterülni. Lesz benne mozi, lakodalmas terem, üzletek, vendéglők, kávéházak és egy nagy szupermarket. A telek a városé, az építkezést viszont magánvállalatokra bízzák és a napokban írják ki a pályázati hirdetményt.

OROSZ FILM BÁBI JÁRRÓL

Módosult a Szovjetunió állásfoglalása azzal kapcsolatban, hogy Babi Jár völgye zsidók tömeges kivégzésének a helyszíne volt, amit eddig elhallgattak.

A Novosztj hírügynökség jelezte, hogy a Szovjetunióban most fejezték be a kievii Babi Jár drámájáról szóló dokumentumfilm forgatását. A jelentés leírja, mi történt ott a náci megszállás alatt, 1941 szeptemberében. Elmondja, hogy a rettentő büntetett áldozatai között sok volt a hadifogoly, partizán, asz-

PLASZTIK LAPOK

azonnal raktárról, iverkben is, különböző vastagságu, színű és mintájú filmek, kemények és puhák (ezüst és arany is), ragasztóval vagy anélkül, továbbá Robex lemezek.

RABI TRADING, Tel: 827315, 822926

1981. november 30. hétfő
5742. kislév 4.
- I. MŰSOR
- 7.07: Reggeli koncert, - 11.15: Elemistáknak, 12.05: Kamarazene, 13.00: Könyvű és klasszikus zene, 14.10: Gyerekeknek, 15.30: A tudomány világa, 16.05: Hang lemezek, 17.35: Oléknak, - 20.05: Szabadgyetem, 20.35: A bécsi szimfonikusok felvételeiből, - 22.30: Művészettörténet, - 0.10: Kórusdalok, 1.10: Hátikvá.
- II. MŰSOR
- 8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Baleset-megelőzés, 12.30: A bíróságról, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Innen-onnan, 17.10: Egészségünk, 18.07: Közgazdaság, 19.45: Sport, 20.10: Chászid dallamok, 22.05: Erdekes emberek, 23.05: Női magazin, 1.10: Hátikvá.
- A HADSEREG RÁDIÓJA
- 9.05: Eppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Izraeli tél, 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, 18.05: A hadseregben, 19.05: Modern zene, 21.35: Szabadgyetem, 22.05: Jazz, 23.05: Erec-izraeli emlékek, 0.05: Ejjeli madark, - 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.
- 1981.XI.30 5.

Mota Gur lett az ujjászervezési bizottság elnöke

Rabin módosítani akarja a párt szervezeti szabályzatát

Chájim Bár-Lév Kneszet-képviselő, a Munkapárt főtitkára, akit csütörtökön nagy többséggel ujjravezették, át akarja szervezni a pártot. Mota Gur, volt

BAR-LÉV Sokretű átszervezések

vezérkari főnököt nevezte ki az ujjászervezési bizottság elnökévé.

Ez az első kinevezés mióta Bár-Lév nagy győzelmet aratott ellenlábasa, Eljáhu Speizer felett. Mota Gur, aki akárcsak Bár-Lév, szintén vezérkari főnök volt, legszűkebb környezetéhez tartozik és kinevezése azzal a törekvéssel függ össze, hogy Bár-Lév a saját embereit erősíti most a pártban.

Állítólag Mota Gurra egy további kinevezés is vár: ő lesz a Munkapárt választási bizottságának is az elnöke. Egyesek szerint Bár-Lév arra számít, hogy belső párharcok lesznek a Speizer-csoporttal és erre kell felkészülnie. Ez is indokolja, hogy leghűségesebb embereit nevezi ki kulcs pozíciókba.

A kialakulóban lévő, vagy inkább folytatódó Bár-Lév — Speizer konfliktus mögött tulajdonképpen a Peresz—Rabin ellentét, a további bonyolódása húzódik meg.

A legfrissebb információ szerint J. Rábin javaslatot akar tenni a párt szervezeti szabályzatának megváltoztatására. Eddig a párt központi vezetősége választotta meg a listavezetőt, pontosabban a Munkapárt miniszterelnök-jelöltjét. Rábin most azt javasolja, hogy a miniszterelnök-jelöltet az egész párttagság véleménye alapján, belső választás útján jelöljék ki.

A volt miniszterelnök jogszakkal tárgyal, hogy milyen formális feltételei vannak egy ilyen javaslat realizálásának.

Visszatérve Mota Gur kinevezésére — ez mindenkit meglepett a pártban, mert Bár-Lév senkivel nem közölte szándékát. A párt főtitkára levelet írt Mota Gur-nak és abban arra kérte, tanul-

mányozza az ujjászervezés lehetőségeit és két hónapon belül közölje a helyesnek vélt javaslatokat.

Bár-Lév egy további bizottságot is létesített, amelynek az a feladata, hogy elkészítse a Munkapárt belső választását. E bizottság élére dr. Simon Sitritet nevezte ki elnöknek.

Nem mindennapi tüntetés

Száz szék dr. Burgnak

A Vallásos Nemzeti Párt fiataljainak egy csoportja eredeti módon tüntetett dr. Burg belügyminiszter, a pártvezér ellen. Megjelentek a lakásán és mindenki hozott magával egy széket. Összesen száz székekkel kedveskedtek dr. Jozsef Burgnak s a szövegük a következő volt:

— Önt úgyis a szék érdekli és nem az elvek, ezért hoztunk néhányat...

Mint ismeretes, a VNP belső harcaiban Burg szemben áll a fiatalokkal, de a székekkel tüntetők nem pártpolitikai okokból, hanem azért demonstráltak, hogy kifejezzék tiltakozásukat a színjázi visszavonulással szemben.

Eltemették a példa nélkül álló közlekedési szerencsétlenség

öt éjn-semeri áldozatát

Tegnap nagy részvét mellett eltemették az Éjn-Semer kibucban annak a példa nélkül álló közlekedési balesetnek az áldozatait, akik csütörtökről péntekre virradó éjjel meghaltak. A közlekedési szerencsétlenség Émek Chefer-nél, a Rupin tanintézet közelében történt. A szerencsétlenség

áldozatai között két gyermek volt, valamint édesapjuk és egy idősebb házaspár. Valamennyien Éjn Semer kibuc tagjai.

A közlekedési szerencsétlenség gyászba borította a közösséget, a környék népet és országsszerte tragikus visszhangot keltett.

HIRES JIDDIS ÉNEKESNŐ IZRAÉLBE

December folyamán hat jiddis dalesten lép fel Izrael nagy városában Claire Barry, a neves nem-yorki énekesnő. Pályafutása nem mindennapos.

Lengyelországból bevándorolt családban született, de már angol nyelvű iskolákba járván, a jiddis majdnem elfelejtette. Ekkor hirdette meg egy new-yorki rádióállomás, hogy aki leír egy-egy szép jiddis dalt, az 1 dollárt, aki a legszebbet küldi be, 3 dolláros „nagy-díjat” kap. A felhívás a fiatalokhoz szólt, de akkor még különben is foga volt a dollárnak... Mint a szokásos sikeresztorikban: Claire megnyerte a „nagydíjat”, s mikor aztán ő maga adta elő a rádióban a „Papi-ruszn” (Cigaretta) című jiddis dalt, egyszeriben tucatnyi helyre kapott fellépési meghívást. Szülei azonban inkább tanulmányai folytatását kívánták és Claire a nővérével, Myrnával együtt zenei főiskolán folytatta tanulmányait, amelynek végzetével megindult második karrierje, a „Barry nővérek” tüneményes pályafutása.

A két nővér előbb New Yorkban, később egész Amerikában, majd Nyugat-Európa fővárosaiban lépett fel hallatlan sikerrel, csak szovjetunióbeli szereplésük miatt...

moszkvai, 6000 tomboló néző előtt lezajlott dalestjük sikere annyira meghökkentette a hatóságokat, hogy az országos turné helyett levették őket nagy előzetesen egy tengerparti luxusszállóba, majd onnan mentegetőzések közepette hazaküldték őket. Ez azonban többet használt, mint ártott nekik, most már rég nem csoda-gyerekeként, hanem kiváló énekesnőként kezelte őket a zenei világ és nem volt a földtekének olyan városa, ahol ne várták volna szívesen a fellépésüket. Amikor Japánban elénekeltek a többi közt a „Báj mir biszt di sën” című közismert jiddis dalt, azt a legnagyobb japán költő fordította japán nyelvre. Az USA-ban parttól partig sugározták hangversenyeiket a tévék, mégpedig Ed Sullivan műsorai keretében. A hatnapos háború után Izraelben is felléptek.

Claire és a zenekedvelők mély fájdalomra Myrna nővére megbetegedett és elhunyt. Emlékét Claire a gyászév elteltével azzal akarja megörökíteni, hogy egy-maga viszi városról városra a két nővér műsorát, s most december havában mi is hallhatjuk majd koncertet ad nagyvárosaink végződött tragikomikusan: első

A NAGYVILÁGBÓL

Hangya a karburátorban

Egy Sabena repülőgép kényszerleszállást végzett az argentinai Rosalio nagyváros fűtőcsőjének közvetlen közelében. Valentin Nahru 48 éves pilóta, aki a gépet vezette, egyszerre csak úgy érezte, hogy a motor nem kap benzint, bár a tartályok teli vannak. A repülőgép már lefelé siklott és mindössze 300 méternyire volt a földtől. Ebben a veszélyes helyzetben a pilótának egy másodperc alatt kellett döntenie. Rosalio város fűtőcsője felett repült, amelyen sokezer járókelő és sokszáz jármű nyüzsgött abban a forgalmas órában. Szerencséjére észrevette, hogy vagy száz méterre a fűtőcsőtől egy üres telek áll, ahol lehetősége van kényszerleszállásra.

Mikor megvizsgálták a gépet, kiderült, hogy egy hangya került be a karburátorba, és elzárta a benzin útját.

A kokain útja

MADRID. — Mint a champagne a borok között, olyan a kokain a kábítószerek népes családjában. A legtöbb Peruban és Bolíviában terem, ahol a koka-levelek termesztése nincs megtiltva. Évente ötször hajt levelet és a szakértők szerint az Andok államaiban cca. 40 ezer tonnát termelnek. Kis repülőgépek viszik a nyers-árt Miamiba, ahol titkos laboratóriumokban finomítják, azután Európa fő elosztó helyére, Madridba szállítják. A spanyol rendőrség most nagyszabású akciót indított a terjesztő hálózat felszámolására, a múlt esztendőben 9166 ügynököt fogtak el, de Florentino Gomez rendőrpáncsnok szerint ez csak tíz százaléka azoknak, akik valamilyen formában részt vesznek a veszedelmes méreg terjesztésében. Szakértők szerint a szakma kétmilliárd dollárt jövedelmez azoknak, akik részesei ennek a bűnhálózatnak.

ba a nevezett játék gyártását és terjesztését, mert az sérti édesapjának és sok más kollegájának emlékét, akik életüket adták a lakosság biztonságáért. A gyár válasza rövid volt. „Sajnálkozunkat fejezzük ki, de folytatjuk a gyártást.”

A fiu nyilvánosságra hozta a közte és a gyár közti levélváltást, mire másnap többször lon doni játékküzel hirdetés tett közzé, amelyben tudatják, a közönséggel, hogy abbahagyták „az ügyetlen tüzserész” árusítását. Valaki felszólalt az ügyben a parlamentben is és a trónörökös is „idélték” bélyegezte meg a játékot. Végül a gyártó tulajdonosok kénytelenek voltak megalkudni a helyzettel: Ők is hirdetés tették közzé, melyben tudatták a közönséggel, hogy beszüntetik a gyártását és a kereskedőkkel, hogy visszaveszik az addig el nem adott árut.

Elnyelte a föld

SCHWANDORF. — Németországban Stull falu mellett a föld elnyelt egy nagy kémiai üzemet, illetve annak nagyobbik felét. A mélybe zuhanó épületrész egy tölcseralaku kráter fenekén várja azt, hogy értékesebb részeit kimentse, vagy hogy betemetse a több méter mély gödörbe. Az eset külön érdekessége és szerencsés fordulata, hogy a szerencsétlenség akkor történt, amikor senki sem tartózkodott sem az üzemben, sem a környéken. A biztonság, amely kiszállt a helyszínre, megállapította, hogy nem egy természeti jelenség okozta a bajt, hanem az, hogy a közelben bányász munkálatok folytak és az egyik akna beszakadt és magába szippantotta az épület egy részét

Nem Izraelben történt

SHEFFIELD. — Ebben a nagy angol iparvárosban közel ötezer tanító van munka nélkül. Semmi kilátás nincs arra, az előre meg nem gondolt „tultermelés” miatt, hogy a közeli években el tudjanak helyezkedni. Hogy mégse maradjanak munka nélkül, sőt „a fiatalabb kenyér nélkül, a városi vezetőség azzal a kéréssel fordult a tanítóegyesülethez, hogy minden tanító csak négy éven át dolgozzék és az ötödik évben menjen fizetés nélküli szabadságra. Mint tudjuk, ennek az intézménynek a héber neve a sábaton, arra utal, hogy az izraeli pedagógusok munkásságuk minden hetedik esztendőjében egy éves fizetéses szabadságra mennek elméletileg azért, hogy felfrissítsék a tudásukat. De hogy négyévenként egy évig ingyen pihenjenek?...

A felfedett rejtekhely

NÁPOLY. — Az olasz antiterror-egységek felfedtek egy rejtekhelyt, ahol a Vörös Brigádok fegyvert, propaganda-anyagot rejtettek és amely egyúttal börtönként szolgált azoknak, akiket a szervezet elrabolt és akikért váltságdíjat követelt hozzá tartozóiktól. A rejtekhely koránt sem volt valami elhagyatott pin-csehelyiség, vagy külvárosi nyomortanya, hanem egy négyszobás, szépen berendezett lakás Nápoly legelőkelőbb városnegyedében, a Posillipóban. A rejtekhelyen ezalkalommal nem voltak foglyok, csak „egyeseületi tagársak”, akiket azonnal letartóztattak. A rendőrség valószínűleg tartja, hogy itt volt a fogóságának 88 napját Ciro Cirillo kereszténydemokrata politikus, akit csak akkor bocsátottak szabadon, amikor párta kifizette a horribilis váltságdíjat.

Győzött a jóérzés

LONDON. — Jellemző napjainkra, hogy az ir terroristák által nyomorgatott Angliában népszerű társasjáték lett az „ügyetlen tüzserész”. A játékban az győz, akinek tüzserésze nem sérül meg, mialatt ártalmatlan tesz egy játék bombát. Né hány héttel ezelőtt történt, hogy egy nagy játékküzel mellett vendégülbőben bombát találtak és a tüzserész, aki megpróbálta ártalmatlanná tenni azt, ott helyben szörnyethalt. Az áldozat fia, egy középsikolai diák, a gyárhoz fordult, kérte, hogy hagyják ab-

NEM LESZ TRAGÉDIA

A jelek szerint az izraeli kormány hajlandó eleget tenni az amerikai külügyminiszter kérésének és elhatalasítja határozatát az európai államok részvételéről a színjázi ellenőrző alakulathoz. Ezzel időt hagy az amerikaiak számára, hogy folytassák érintkezéseiket a négy európai országgal, olyan megszövegezésre, amely lehetővé teszi csatlakozásukat az ellenőrző alakulathoz. Az igazság azonban az, hogy a négy ország nyilatkozata után nehéz elképzelni, hogy hajlandók lennének lemondani a velencei határozatok alapelveiről azért, hogy biztosíthassák részvételüket — ha azonban Washington meg akarja próbálni, helyesebb lehetővé tenni számukra.

Az amerikai külügyminiszter már kijelentette, hogy a színjázi ellenőrző alakulat létrejön az európaiakkal vagy nélkülük — és ez már bizonyos változást jelent az amerikai álláspontban, különösen ha összehasonlítjuk Haig előző nyilatkozatával, mely szerint „tragédia lesz, ha az európaiak nem csatlakoznak az alakulathoz”.

Világos, hogy minél szélesebb alapon nyugszik ez az ellenőrző alakulat, annál jobb; de világos az is, hogy semmiféle tragédiától sem kell tartani akkor sem, ha az európaiak kimaradnak belőle, ahogyan ezt Aba Even volt külügyminiszter is megállapította televízió-interjújában. Helyes volna, ha végül az amerikaiak is beismerék ezt.

Törvényjavaslat készül Lengyelországban

Betiltják a sztrájkokat

Nyolcvan százalékkal felemelték a vodka árát

A lengyel kommunista párt központi bizottságnak plénuma befejezte kétnapos ülését. Határozati uton kérétek fel a kormányt, javasolja a parlamentnek olyan törvény elfogadását, amely meghatározott időre megtiltja a sztrájkot. Jaruzelski pártfőtitkár egyben Lengyelország miniszter

elnöke és hadügyminisztere kifejtette, hogy a sztrájk az ország rákfenéje és ha nem sikerül véget vetni a munkabeszűntetésnek, „elvész a nemzet”.

A Szolidaritás még nem foglalt állást a készülő törvényjavaslat ügyében hivatalosan, de egyik szóvivője már kijelentette, hogy elfogadhatatlan, mert a munkásoktól nem lehet elvitatni a sztrájk-jogot, legfeljebb rá lehet venni a munkásokat, hogy ne sztrájkoljanak.

Egyidejűleg felemelték 80%-kal a vodka árát és ez közügynek számít Lengyelországban. Annakra így van ez, hogy Lech Wallesza, a Szolidaritás főtitkára külön nyilatkozatot adott és kijelentette:

— Érzékeny ponton gyakorolhatást az intézkedés a munkásságra, de szeretném remélni, hogy a lengyel dolgozók nem kezdenek sztrájkot a vodka miatt...

UJ KELET
770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
FUGGETLEN NAPILAP
Telefon: 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.